

Uredništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3,
na dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri
dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žuajo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta šte. 3.
Naročnina znaša za **avstro-
ogorske dežele:**
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12:50
četrtletno . . . K 6:80
mesečno . . . K 2:10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za **vse druge de-
žele i. Ameriko** K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglase (inserte)** se
plačuje od čveterostopne
petit vrste po 12 h, za
večkratni natis primeren
popust.
Posamezna šte. stane 10 h.

Štev. 181.

Telefonska številka 65.

Celje, v sredo, dne 11. avgusta 1909.

Čekovni račun 48.817.

Leto I.

Ruska oficijozna politika na Poljskem.

Znani poljski publicist Erazem Pilc, urednik v Petrogradu izhajajočega poljskega lista „Kraj“, je izdal knjigo „Russkaja politika v Polše“, v kateri je načrtal vse politične dogodke zadnjih let, ki so za poljsko-ruske odnose pomenljivi. Ocenil je postopanje Poljakov v I., II. in III. državni dumi in početje ruske vlade v kraljevini Poljski ter nepristrano odkril napake na eni in na drugi strani. Pilc je dokazal, da je vlada napravila največje napake na šolskem polju. Pošiljala je na varšavsko vsenčilišče za profesorje same smeti in odpadke, katerih ni mogla ali ni hotela uporabiti na ruskih univerzah, poljske profesorje je pa vse odstavila. O srednji šoli je sam generalni adjutant Gurko potrdil, da se šola vede proti poljskemu otroku „sovražno, zaničevalno in da žali njegova čustva“ ter je opozoril na to, da vpliva podobni sistem čisto nasprotno, kakor si vlada želi, t. j. v državi sovražnem duhu. Podobno se je izrazil tudi varšavski generalni gubernator knez Imeritinski. Gurkov sin je izdal 1897. l. knjigo „Očerki Privisljanja“, v kateri na široko dokazuje isto. Učne knjige na srednjih šolah so blatile v obeh otroka preteklost njegovega naroda ter netile v njem koj v mladosti strastno ljubezen do domovine in sovrašstvo proti nje tlačiteljem. Šolska pravila so mu korak za korakom klicala v spomin, da je sin podjarmljenega naroda, katerega hočejo popolnoma zatreti. Otroci niso smeli v šoli spregovoriti v svoji materinščini in kdor je trikrat zagrešil ta „zločin“, je bil izključen. Iz takih srednjih šol so izhajali kandidati političnih agitatorjev.

In ljudska šola? Naj govori statistika. Med rekruti iz kraljevine poljske je bilo 1905. l. 61,7% analfabetov. Uradna poročila ministerstva prosvete

in generalnega gubernatorja согласно potrjujejo, da je od 1882. l. do 1894. l. izobrazba ljudstva pala. Leta 1882. je prišel en učenec ljudske šole na 35 prebivalcev, 15 let kasneje pa na 38. L. 1882. je prišla ena ljudska šola na 1925 prebivalcev, leta 1894. na 2150, sedaj pa šele na 2552! Za enega otroka od 8 do 11 let se izdaje na Ruskem za šolski pouk 1 rubel 70 kopejk, v kraljevini poljski pa vsega skupaj 69 kopejk (približno 150 K, na Švedskem znašajo stroški za pouk vsakega otroka na ljudskih šolah **po 24 do 48 kron.** Primerjaj „N. D.“ št. 167.)

To so grozne številke. V sami Varšavi so našli 100 tisoč otrok, ki žive brez vsake šole, brez nadzorstva in odgoje v popolni nevednosti. Posledica tega je rastoče število zločincev. Število maloletnih zločincev je doseglo v kraljevini poljski 46% proti 14% v drugih gubernijah na Ruskem, kjer imajo več in boljših šol in kjer se otroke poučuje v njih materinščini.

Vsega tega pa ruska vlada ne vidi. Vlada preganja vse kulturne organizacije, katere so hotele popraviti, kar je ona pokvarila in zanemarila ter upa, da na tak način porusi celo kraljevino poljsko. Tako je generalni gubernator Skallon, da vstreže želji pruske vlade (ali morda povelju iz Berolina?) dne 14. decembra 1907 razpustil Poljsko šolsko matico, katera je v 15 mesecih svojega obstanka vložila prošnje za ustanovitev 1247 šol ter je na svojih zavodih dajala 61.908 osebam (otrokam in odraslim) pouk.

Podobno kakor v šolstvu postopa ruska vlada tudi na upravnem polju. Na Poljsko pošilja za uradnike in državne uslužbence najslabše ljudi, katerih ne more nikjer rabiti. Ta sodruga širi korupcijo vsake vrste po celi deželi ter vzbuja, kar je pač čisto naravno, mržnjo in zaničevanje poljskega naroda do ruske vlade in države. Pilc

navaja naravnost neverjetna dejstva, katerih istinitost pa dokazuje s citatih iz ruskih listov in spisov ruskih birokratov.

Vsa ta zločinstva na poljskem narodu, na ruski državi in slovanstvu počenja ruska vlada, kateri stoji na čelu neslovanska nemška dinastija in katere glavni stebri so pribaltiški nemški baroni. Novoslovanstvo je sedež te največje nevarnosti za slovanstvo prav spoznalo, ko si je postavilo za nalogo vzbuditi najprej v ruskem narodu slovanski čut in slovansko zavest. Ko se bode ruski narod zavedal svojega slovanstva, bode tudi svojo dinastijo in nje uradništvo prisilil, da postane ali v resnici ruska, slovanska in protinemška ali pa da gre, odkoder je prišla, zopet v svojo ljubljeno Nemčijo.

Ogromno bode delo, predno se velikanska masa ruskega naroda probudi iznova in spozna, v kako sramotno službo so jo tujci uklenili sebi in svojim slovanskim bratom na kvar. Na strani teh tujcev in izsesovalcev stoje seveda tudi patentirani patrijotje „pravi ruski ljudje“, černosotenci vseh barv in vrst, kateri so ali tako neumni ali tako pokvarjeni, da ne vedo ali nočejo vedeti, da služijo pruskemu kralju in nemški ekspanzivnosti ter da na škodo ruskega naroda in ruske države poljski narod s podobnimi sredstvi preganjajo v kraljevini poljski, kakor ga preganjajo Prusaki na Poznanjskem in v vzhodni Prusiji. Toda obupati ne smemo. Resnica je močnejša kot laž, pravica končno premaga vsako nasilstvo in bode tudi to. Celu ruskim birokratom se že odpirajo oči, saj je tudi Gurko že prišel do tega spoznanja, ko je zapisal v „Očerkih Privisljanja“ stavek: „Vsiliti narodu tuje mu ideje in tujo mu kulturo, je nemogoče.“ Slovanstvu je tuja in mrzka ideja tuje narode tlačiti in sužniti; Slovani so rojeni demokratje in glasniki bratstva in enakosti. Dovolj je, da se svojega

zgodovinskega poslanstva zavedo, otresli se bodo najprej tujega gospostva, potem pa bodo v svoji bihi in na svojih tleh udejstvili načela svojega evangelija in pravice!

Slovensko-štajerskemu učitelstvu!

Letos zbornuje „Zveza avstr. jugo-slovanskih učit. društev“ v Mariboru. Zbere se tam učiteljstvo iz kršne Istre, od obal sinjega morja, s Krasa in iz solnčne Goriške, iz Kranjske, Koroške in Štajerske. V prvi vrsti pa moramo mi slovenski Štajerci gledati nato, da nas pride v Maribor lepo število. Vzpored je sledeč: V nedeljo, dne 15. avgusta ob pol 11. uri seja upravnega odbora; ob 3. uri popoldne zborovanje delegatov. Zvečer koncert. V ponedeljek, dne 16. avgusta ob 10. uri slavnostno glavno zborovanje v proslavo 40 letnice državnega šol. zakona. Govorita gg. dr. Ljudevit Pivko in Engl. Gangl. Ob 1. uri banket in na to izleti. Koncert proizvaja slovensko štajersko učiteljstvo. Zato je častna dolžnost vseh oglašanih pevk in pevcev (okoli 250) da zanesljivo pridejo in se točno vdeleže pevske vaje. Moški zbor prične z vajo točno ob 10. uri v nedeljo popoldne, mešani pa točno ob 3. uri popoldne. Note seboj prinesiti! Naj nihče ne izostane! Kdor pa ni pevka ali pevec — ne zamudi letošnje skupne proslave 40-letnice šol. zakonov! Pokažimo, slovensko štajersko učiteljstvo, da vemo upoštevati skupnost organizacije! Po skupščini so izleti. Vdeležite se jih po možnosti. Geslo bodi: dne 15. avgusta vse v Maribor: Vodstvo „Zveze slov. štaj. učiteljev in učiteljic“.

Politična kronika.

a O posvetovanjih dr. Glombinjskega sodi „Arbeiter Ztg.“ zelo pesimistiško ter pravi: „Seveda ni težko

LISTEK.

Dragi gospod urednik!

Konec.

„Slovenec“ piše: Kidriču ugaja v Trubarjevem Zborniku Čerinova razprava. Tu ne zna ničesa popravljati, A vendar ima ta članek precej napak — če so tiskovne ali Čerinove, ne bomo tu preiskovali.“ Konstatiram, da je priporočal „Dom in Svet“ sicer res že v februarški številki: „Upamo, da je s pričujočim zbornikom reformacijska doba za naše razmere dovolj obdelana“, to se pravi, da ni treba nikjer več korektur, da pa sem pisal vključ temu tudi o Čerinovi razpravi tako-le: „Z disertacijo dr. Josipa Čerina . . . ki jo je v Tr. zbor. izpopolnil dr. Ilešič . . . v Cerkvenem Glasbeniku . . . pa dr. Jos. Mantuani . . . je rešeno v glavnem vprašanje o postanku, vrednosti in vplivu slovenske protestantske cerkvene pesmi, kateri sta dala Theo-

dor Elze . . . (in) dr. Evgen Lampe . . . literarno-historično ozadje. Posameznosti se bodo še korigirale . . . V Cerkovni Ordningi bi bil lahko našel dr. Čerin tudi Trubarjeva določila o cerkveni pesmi v bogoslužju . . .“ (173—4), in da sem dostavil tudi na koncu cellega članka: „Marsikaj še mora čakati na drugo priliko“ (187). Ni mi šlo na omejenem prostoru „N. Z.“ za napake, o katerih je treba še le raziskovati, soli tiskovne ali avtorjeve, ampak za to, da opozorim na glavne momente verskega pokreta in da prispevam po svojih močeh k razbistrenju nekaterih spornih točk. Tu konstatiram, da ni poskusil „Slovenec“ člankar ovreči niti enega mojih pozitivnih izvajanj, če ne smatra morda za pozitiven znanstven argument tistega „fanta“, s katerim bi me rad ujezil, če bi me mogel. Druge stopnje člankarjevega tituliranja se bodo dale o priliki morda upotrebiti. Če bi se dalo n. pr. kakemu pisarju,

ki uči, da nam je dal našo „narodno, belo-modro-rdečo zastavo cesar Friderik III., ki je prišel večkrat osebno na Slovensko in spoštoval stare njihove običaje in pravice“, dokazati, da ne ve stvari, ki jih čivkajo vrabci na strehi, namreč: a) belo-modro-rdečo barvo je imela kranjska dežela že davno pred Friderikom III.; b) Friderik III. je kranjskemu plemstvu le dovolil, da sme nadomestiti belo barvo z žolto; c) belo-modra-rdeča barva je postala slovenska narodna barva še le leta 1848; d) Nemci in nemškutarji so se sklicevali takrat na Friderika III. in hoteli proglasiti žolto-modro-rdečo barvo za kranjsko deželno barvo, potem mislim, da bi se smela zalučati takemu pisarju z mirno vestjo v obraz „Slovenčeva zbirka: „praznoglavec, lenuh, površnež in zavijalec resnice“!

„Slovenec“ piše: „Mož ima v dvorni knjižnici par knjig na razpolago, zato se je vsedel na sodni stol in začel prav komodno biti na levo in

desno.“ Konstatiram, da imam v knjižnici res kak milijon knjig na razpolago, da pa sem si jih naročil za svoj „Epilog“ tudi iz Ljubljane in Gradca, in da se nahaja edini eksemplar tiste Cerkovne Ordninge, katero sem često upotrebljal in katere ni imel Benkovič nikdar v rokah, pa jo kljub temu preglasil kot „po vsebini in obliki jako slabo delo“, v Draždanah.

„Slovenec“ piše: „Ker je (mož) slučajno sam pogledal par listin admontskega samostana, vpije bahato, da so Benkovič, Logar in drugi sami plonkarji . . . Seveda je mož pri tem pozabil, da je . . . skrajno smelo, če si upa očitati Benkoviču puhloglavost, plonkanje itd. . . Kidrič (je) s silno samozavestjo očital drugim lenobo, površnost in nesposobnost za znanstveno delo, ker je zasledil kak napačen citat, oziroma drugo naziranje, kakor ga ima sam . . .“ Konstatiram: Izraza „puhoglavec“ v mojih člankih ni. V „pomoti in potvari“ šte. I. ne leži pointa na tistem res značilnem prepisovanju ne-

razposlati vabila k razpravam o političnem položaju in o sredstvih s katerimi bi se dala sanirati; „položaj“ pa ni nikaka tajnost in z razpravami o njej se nič ne opravi. Za kar gre, je jednostavno to: je li vlada pripravljena in zmožna nezdravo nasprotstvo med nemškimi in svobodomiselnimi poslanci in Čehi premeniti v na pol znosno razpoloženje ter temu primerno svojo vlado tako utrditi, da bi se Slovanska jednota odrekla svoji opoziciji, katera tako lahko prehaja v obstrukcijo. To je jedro stvari in o tem ne more odločati nobena konferenca predsednikov, ampak Bienenrth sam. Stvari so odvisne od tega, kako se postavijo Nemci in Čehi in že na to nima konferenca nikakega upliva, na to more samo vlada uplivati.“

a **Klerikalci in obstrukcija.** Korespondenca Pijevega društva svetuje vladi znamenito sredstvo proti obstrukciji. Ta klerikalna korespondenca pravi, da mora vlada kaznovati — **volilce** onih poslancev, ki so obstruirali. Vlada lahko tako uredi svojo upravno delavnost, da bi se v obstrukcijskih volilnih okrajih kar najprej občutila potreba parlamenta; treba je poskrbeti za to, da bi prebivalstvo ne ostalo v dvomu o tem, da je obstrukcija vzrok tega in onega neznanega zla. . . Ni nobenega zakona, kateri bi mogel vlado prisiliti, da bi volilnim okrajem razbijalcem parlamenta izkazovala kakešnekolik ljubeznjivosti, ugodnosti, ali prijateljske službe. . . Vsak poznavalec razmer ve, da ima država obilico sredstev, s katerimi bi lahko v prebivalstvu izkoreninila vsako veselje do obstrukcije ter izzvala enoglasni klic po parlamentu. . . Tako torej — mi smo bili nasprotniki zadnje obstrukcije, ker smo prepričani, da nam je več škodovala kot pa koristila, toda nikdar bi ne bili mislili, da bi si kdo mogel izmisliti taka sredstva proti vladni opoziciji — in naj bo to tudi obstrukcija. Nemški klerikalci so drugače dobri prijatelji naših klerikalcev. Zdaj so sicer malo skregani, toda ko se zopet pobotajo in ko dobijo združeni reakcionarci v roke, potem se začne zlata doba pravičnosti in zakonitosti. Nato se lahko volilci neklerikalnih volilcev že lahko veselijo. Ta izpoved Korespondence Pijevega društva bi jim morala dati misliti o klerikalni politiki.

a **Nemci na Dunaju** in po celem Nižje Avstrijskem divjajo proti Čehom. Minulo nedeljo so se godili nečuveni škandali v 11. mestnem okraju. Nemške podivjance je vodil osebno posl. Malik. Branitelji nemštva so napadali s palicami in raznim orodjem celo pasažirje

na električni železnici ter so vsakega pretepli, ki je govoril češki. Metali so iz neke gostilne kozarce, krožnike, palice in drugo na Čeha in policijske stražnike. Pet je bilo ranjenih. Proti izgredeknikom se je postopalo zelo obzirno. Proti nameravanemu izletu čeških turistov v Wachavo agitirajo Nemci in njih društva že dva tedna. Središča te češke agitacije so zdaj Krems, Weissenkirchen in Melk. Svobodomiselnici in klerikalci, njih politični vodje in listi od „N. Fr. Pr.“ pa doli do „Volksblatta“ vse ščeje proti „češki nevarnosti“.

a **Kretsko vprašanje.** Turčija je v kretskem vprašanju dosegla velik diplomatski uspeh. Obrambne sile so odgovorile na turško noto v tem smislu, naj Turčija izdela ter predloži obrambnim silam autonomni statut za Kreto, ki ga je bila ponudila. S tem so obrambne sile priznale suverenost Turčije nad Kreto, kajti le suverenska država more dati Kreti ustavo. Nevarnost vojske je s tem odstranjena. Turčija se mora sedaj spustiti z obrambnimi silami v pogajanje o ustavnem statutu za Kreto, kar bo precej dolgo trajalo.

Dnevna kronika.

v **Tudi dalmatinski zdravniki** se ne udeležijo mednarodnega zdravniškega kongresa v Budimpešti.

v **Nakup slovenskih pivovarn.** „Slovenec“ poroča, da namerava družba, ki je lani izsilila pivovarski kartel, in ki ima velikanski kapital na razpolago, kupiti vse boljše pivovarne na Slovenskem, da se tako reši neljube konkurence. Doslej je baje kupčila za Aurovo v Ljubljani in za žalsko pivovarno perfektna in stopi pogodba s 1. oktobrom v veljavo. Slovenska javnost ima gotovo velik interes na tem, da izve, kaj je na tem resnice.

v **Obrtno nadzorništvo za Dalmacijo** se ustanovi v Zadru in je obrtni nadzornik postal puljski inženir Malešević.

v **Klerikalci** bodo imeli posvetovanje zaradi organizacije svojega narodno-obravnega dela meseca septembra, kakor poroča „Slovenec“. Jasno je danes — osobito po nastopu duhovnikov na skupščini C. M. D. na Jesenicah — da skupnega dela v narodno-obravnem oziru klerikalci nočejo. Zato se nam zde odveč vsake nadaljne rekriminacije tozadevno in brezplodni ves časniški boj. Želimo le, naj bi oni sami za se storili čim več za narodno obrambo. Zahtevati pa seveda moramo tudi jasnih računov glede obmejnega sklada itd. Zahtevati moramo končno, da prenehajo v klerikalnem časopisju ostudni napadi na C. M. D. Naj prično z narodno-obravnim delom „v velikih potezah“, in na, opuste otročje psovanje!

v **Bosanska vlada** je odvzela zagrebškemu „Srbobranu“ poštni debit

za Bosno in Hercegovino. Na pritožbo lastništva lista je skupno finančno ministerstvo to zabrano razveljavilo.

v **Nastića** je ovdil urednik „Srpske Rijeci“ v Sarajevu Šandor Omčikus zaradi zapeljevanja k zločinu javnega nasilstva in zaradi zapeljevanja k zločinu umora drž. pravdnistvu v Sarajevu. To pa ni hotelo proti Nastiću postopati.

v **Hrvatska napredna omladina** je na svojem zborovanju na Sušaku sklenila kot plod tridnevni razmotrivanj razne resolucije: V prvi zahteva čim najhitrejšo ustanovitev hrv. narodnega sveta. V drugi izjavlja, da vidi v slov. narodno-radikalni dijaški organizaciji sebi soroden pojav in da bo stopila v bližji stisk s to organizacijo. Dalje: stoji na stališču jugoslovanske odn. slovanske vzajemnosti; vidi v prosvetnem delu med narodom glavno svojo nalogo in bo ustvarila v to svrhu posebno organizacijo; želi večjo skrb in negovanje narodno-obravnega dela.

Štajerske novice.

v **Duhovniška nestrpnost.** Minulo nedeljo bi se imela otvoriti ljudska knjižnica „Prosvete“ na Slivnici pri Celju z večjo veselico, pri kateri bi sodelovali tudi šentjurski sokoli. Slivniški kaplan Blaž Dyvoršak, kateri je bil zaradi neopravičenega obrekovanja in psovanja naprednjakov že sodnijsko preganjan in kaznovan, je pa še z nekim klerikalcem poslal v soboto zvečer nad 70 besed dolgo brzojavko na celjsko okrajno glavarstvo, v kateri se je naglaga, da razsaja legar v Slivnici tako, da je v javnem interesu, ako se slavnost prepove. (Zakaj pa tudi ne zbiranje ljudi v cerkvi? Op. st.) Celjsko glavarstvo ni nasedlo tej laži, pač pa so kaplan in njegovi zvesti agitirari cel dopoldan po Slivnici, da je slavnost prepovedana itd., samo da bi obisku na veselici, ki je imela čisto nepolitičen značaj, škodovali. Ljudi je potem res malo prišlo. — Neglede tega, da se taka sredstva sama obsojajo in kažejo vso moralo in resnico ljubnost naše duhovščine o pravi luči, je treba opozoriti klerikalce, naj ne napenjajo strune do skrajnosti! Proti takemu fantalinskemu postopanju budemo tudi naprednjaki napeli vse moči — za posledice nismo odgovorni.

a **Senzacijonelne vesti** o koruptnem gospodarstvu pri klerikalnih posojilnicah v Slovenjgradcu in Marnbergu je priobčil zadnji „Nar. list“. Vkljub temu molče vsi klerikalni časopisi, ker ne vedo na hudo očitjanje, da lahkomišljeno klerikalno denarno gospodarstvo pri denarnih zavodih grozi tisočem ljudi z gospodarskim polomom, ničesar odgovoriti. Škandalozne raz-

mere v Slovenjgradcu in Marnbergu pa bode treba še natančneje opisati. Istotako gospodarstvo pri klerikalni „Ljudski posojilnici“ v Celju.

z **„Klerikalna vojska zoper dr. Ploja“** piše „Sl. N.“, ni samo jako humoristična temveč tudi zelo poučna, ker priča, kako velikanski strah imajo klerikalci pred izrednimi zmožnostmi dr. Ploja in njega velikem vplivu v vseh političnih krogih. Sinoči ga zopet napadajo, da je zoper edinstvo s klerikalci. Upamo, da je to res. Edinstvo s podkupljenci nemškutarske šparkase, edinstvo z zavezniki kranjskih nemškutarjev, edinstvo s temi najpodležimi denuncijanti — je nemogoča. Siti smo te edinstva do grla.“ List nato opisuje, kako so klerikalci lani ob september-skih dogodkih podpirali kranjske nemškutarje in zakrivili težke obsodbe ljubljanskih ekscedentov. „Sedaj, ko se potaplja, pa kličejo naprednjake, naj jim pomagajo, da bodo potem zopet uganjali politična lopovstva. . .“ Malo krepka izvajanja listova imajo mnogo bridkih resnic v sebi. To smo čutili tudi mi štajerski naprednjaki, ki smo bili nemškutarji zato, ker smo zavzeli glede nemščine v ljudski šoli isto stališče ko za nami klerikalci sami; ki smo gledali, da vlada mirne duše spoznamo s klerikalci ponemčnje naše sodnije in šole; ki smo gledali ob deželnozborskih volitvah zvezo klerikalcev z nemškimi losvonromovci; ki smo slišali Šusteršiča, da je proglasil Celje za — „fremdes Gebiet“; ki vidimo, kako klerikalci pod maslo „obmejnih Slovencev“ goljufajo slovensko ljudstvo za prispevke v prid svojemu časopisu. . . in tako naprej. Vkljub temu pa izjavljamo, da podpiramo radi doma in drugod politične korake klerikalnih državnozborskih poslancev, ako smo prepričani, da so narodu v korist. Narod nam stoji višje ko stranka.

d **Graška policija se podrži!** Graški občinski svet je prosil že dne 9. jul. vlado, naj bi mislila na poddržavljenje graške policije. Tudi v najbolj „svobodoljubnem“ in „nemškem“ mestu manjkajo namreč soldi za vzdrževanje velikega policijskega aparata. Ta novica je sedaj prodrla v javnost in kako je razburila vsenemške pretepače, si lahko mislimo! Potem bi ne bilo več varno pretepati Slovencev in klerikalcev po mestu! In kar je še najslabše: dobri vzgledi vlečejo, nazadnje bi se še kaj enacega zgodilo v spodnještaj. mestih, kjer so itak Slovenci danes „vogelfrei“. Najsigurnejši dokaz, da imamo prav, je to, da „Marb. Zeitg.“ zaradi tega strašno odpira svoje brezozobe čeljusti in kliče na boj za „svobodo, čast in domovino“. Smešno in značilno objednem, kako daleč so že zagazili nemški nacionalci v surovost in nekulturnost. Graški dnevniki o celi zadevi — molčijo, ker vedo, da se ne gre za „svobodo, čast in domovino“ temveč za — solde in v takem slučaju se mirno žrtvujejo tudi najlepše želje in sanje poulične svojati. Saj ta množica je tudi za — frajbir kupljiva. Nas Slovence veseli, da se je gibanje za poddržavljenje policije v naših vsenemških mestih vsaj pričelo.

d **Učiteljski koncert v Mariboru.** Kakor smo že omenili, je drugi koncert slovensko štajerskega učiteljstva letos dne 15. avg. v Mariboru v tamšnjem Narodnem domu. Lanski učiteljski koncert v Celju na Velikonočni ponedeljek je prijetno presenetil občinstvo. Kako pa je tudi bilo krasno gledati na odru kakih 50 pevč. učiteljic in za njimi nekaj več pevcev-učiteljev! In petje! — Bilo je vkljub eni glavni

razumljivega citata, ampak na dejstvu, da se je smatral nemški rokopis nad pol stoletja za slovensko narodno drobtino in da so se delale na tej podlagi dalekosežne konkluzije, ne da bi bili čutili dotični pisatelji potrebo, stvar dognati. Tudi ne gre za posamezen slučaj, ampak za vrsto slučajev, ki se družijo z vsiljivo tendenco v celoto. Dr. Gruden je upotrebil izmed teh „dokazov“ predtrubarjanskega slovensko-kulturnega dela sicer samo enega in tudi tega precej nevidno, očita pa se mu lahko, da ni teh stvari po zasluženju okrcal, ko je popisoval cerkvene razmere med Slovenci v XV. stoletju. Tako jih je mogel privleči Logar zopet na beli dan in proglasiti Grudna indirektno za neznanico. „Epilog“ sem bil že odposlal, ko sem začel pisati „Pomote in potvare“, a radi posebnih prilik je izšla „pomota in potvara“ štev. I. pred „Epilogom“, ki ni nadaljevanje „pomot in potvar“. Ko izide cela serija „pomot in potvar“, pa se lahko dalje pome-

nimo, ali je znal Benkovič upotrebljati in ocenjevati vire, in ali ni Logar nerodni raznašalec starih grehov!

Zdravi, gospod urednik, pa hvala lepa!

Dunaj, 3. 8. 1909.

Udani dr. Fr. Kidrič.

Pripomba h kritiki igre „Slepa ljubezen“.

Nar. Dnevnik je prinesel v številki 178. kritiko o „Slepi ljubezni“ in njeni uprizoritvi v Ptuj in sicer — kakor pravi uredništvo — iz strokovnjaškega peresa.

Ne bom polemiziral z g. kritikom temveč konstatirati hočem le nekaj, da se razvidi, kako nastajajo kritike iz strokovnjaškega peresa.

Že tekom vaj sem se izrazil o tem in onem prizoru, da bi ga bilo treba spremeniti, posebno pa da bi bilo menda bolje, če bi bil konec vesel, a neki gospod je dejal, naj le ostane, kakor je, ker je tako bolje.

Po končani predstavi se mi je od vseh strani časticalo in tudi g. kritik je prišel k meni ter sva se precej časa razgovarjala o uprizoritvi. Na njegovo laskavo pohvalo sem dejal, da sem se bal za te in te prizore in da bo treba nekatere reči spremeniti. Jaz sem navajal hibe igre, a g. kritik mi je oporekal, da moja bojazen ni utemeljena, saj je predstava baš pokazala, da je igra kot taka izborna, da so prizori dramatični, polni dejanja itd.

Taka je bila torej sodba g. kritika o igri meni v obraz, a v oceni v Nar. Dnevniku drugače piše, namreč tako o hibah, kakor sem se jaz napram njemu izrazil.

Na „blagohotni“ nasvet g. kritika v Narodnem Dnevniku, naj mi to, da v oceni povdarja tudi hibe igre, ne greni veselja do nadaljnega dela, odgovorjam, da mi to res ne greni veselja, pač pa mi ga „množi“ „odkritosrčno“ in „možato“ postopanje njegovo. A. P.

vaji imenitno. V duhu vidimo sedaj našega izbornega goslarja gosp. Fran Serajnika, kako je izvajal prikupne glasove iz svojih goslij. Spretno je spremljala gca Schreinerjeva, ki je lani tudi sama proizvajala melodijozno skladbo na klavirju. Letos se nam pa nudi zopet prilika prisostvovati učiteljskemu koncertu. Gosp. Serajnik, gca Schreinerjeva zopet nastopita. Zbori pa bodo še močnejši od lanskih, ker je — kakor čujemo — oglašanih do 250 pevki in pevcev. Sopran solo bo pela priznana pevka učiteljica. Torej v nedeljo, dne 15. t. m. v Maribor na „Učiteljski koncert“, kdor hoče imeti imeniten užitek!

o Slovenci in Slovenke, osobito pa narodna društva, C. M. podružnice, akademiki, politične organizacije! — Bliža se čas, ko se bodo zopet lovili otroci za razne nemške ljudske šole na Spodnjem Štajerskem. Vsa sredstva bodo uporabili nasprotniki: pregovarjanje, obljube, grožnje, silo. Sužnjem se dandanes ne sme več kupovati, pač pa slovensko dečo... Opominjamo vas, Slovenci, pravočasno, mislite na protiakcijo!

d Mariborske socijalistične organizacije prirede prih. nedeljo svoj izlet v Celje, kjer prirede popoldne pri zelenem travniku veliko ljudsko veselico in koncert. Za nas je zanimivo to, da čitamo na vspeh, da se vrši na kolodvoru slovesen sprejem, na to pa slavnostni sprejem po mestu z novoustanovljeno železničarsko godbo v Celju. Mi bomo namreč o priliki isto pravico zahtevali tudi za nas.

v Iz Šoštanja. Počasi se bližajo občinske volitve in zato se že trudi naš župan Woschnagg-Vošnjak, kako bi spravil neprijetne mu slovenske davkoplačevalce iz občine, posebno one z višjimi odmerami davka v sosednje občine (slučaj Zalar). Svojim uslužbencem pa narekuje neresnične plače od jednega do sedemdeset, da se ustvarijo vsled tega novi davkoplačevalci za umetno izdrževanje nemštva v Šoštanju. Ali nismo s takim postopanjem mi drugi občani, ki plačujemo hišni, zemljiški in obrtni davek, prikrajšani na naših pravicah? Kajti na tak način bodo samo Woschnagg-Vošnjakovi sužnji gospodarili v naši občini! Pri sebi postopa seveda Hans drugače. Ko mu je tovarna pogorela, je prosil za odpis davka, ki se mu je za dobo jednega leta dovolil, dasi je tovarna komaj za dobo jednega meseca stala; kako škodo pomeni enoletno prikrajšanje obč. doklad iz tako velikega podjetja za občino, to lahko vsak sam vidi. Treba je, da bomo o nemškem gospodarstvu v trški občini Šoštanj še natanko razpravljali.

d Imenovan je deželno vladni svetnik dr. Fr. Jenny iz ministerstva za notr. zadeve na Dunaju kot namestniški svetnik k graški namestnji.

d Na naslov Južne železnice. Iz Pragarskega se nam piše: Škandalozne razmere, ki so nastale na Pragarskem vsled nesramnega postopanja ultra nemških uradnikov, postale so uprav neznesne. Skoraj vsaki dan se pripeti, da nemški uradniki nahrulijo kakega Slovenca, ako ta govori slovenski, po večerih pa pijančujejo pozno v noč ter prepevajo same izzivalne nemške pesmi, kakor da bi bili kje v rajhu. Ako ne bode slavno vodstvo Južne železnice ničesar ukrenilo, bomo prisiljeni nastopiti drugo pot. Mi tukaj v popolnoma slovenskem kraju nemških izzivačev in hujskačev pri uradništvu na noben način ne trpimo.

v Slepa ljubezen. Omeniti je treba, da zaslužita posebno zahvalo še gosp. Šerona in gđc. Lukner, ki sta imela obilo truda, da sta otroke naučila uloge in petje.

v Nezaupnica g. dr. Ploju. Župnik Ozmeč je dobro vedel, da med poljanskimi kmeti za svojo nezaupnico dr. Ploju ne dobi večine, zato sta se političen in mladeniški shod ob enem sklicala. Shoda sta bila resločena, niso pa bili ločeni kmetje-volilci od nezrelih mlečnozobih mladeničev — kateri slednji so se vsi vdeležili tudi političnega shoda seveda in glasovali za nezaupnico Ploju, za katerega niti vedeli niso, da je državni poslanec.

d Društvo za otroško varstvo in mladinsko skrb za sodni okraj Gornjigrad ima dne 15. avgusta t. l. točno ob 4. uri popoldne v pisarni okrajnega zastopa v Gornjemgradu svoj letni občni zbor, na katerega se vsi p. n. člani uljudno vabijo.

v Najlepši odgovor na klerikalni mladeniški shod na Holmeu pri Slov. Gradu so dali tamošnji napredni rodoljubi s tem, da se jih je isti dan zavezalo 7 plačati „C. in M. družbi“ za obrambni sklad po 200 K, torej skupaj znesek po 1400 K in to posebno radi tega ker so se klerikalci s svojim mladeniškim shodom imenitno blamirali. Pišek in Verstovšek se bodeta v kratkem času mogla prepričati, da ljudstvo v slovenjgraškem okraju ni take zaslepljeno, da bi verjelo klerikalnim neumnostim.

d Strela je vžgala včeraj proti večeru staro hišo gosp. župana Mart. Vrečka v Arclinn pri Vojniku. V hiši so stanovali neki ubogi najemniki, katerim pa so vojniški požarni bramborci in nekateri drugi ljudje rešili večino borne imovine. G. Vrečko ima škodo okrog poldrug tisoč kron. Gasit se je pripeljala tudi celjska požarna bramba.

d Srebrni zaslužni križec so minulo nedeljo v Zgor. Radgoni slovesno pripeli orožnišk. stražmoštru Ratniku.

d Vode silno primanjkuje v Kamnici pri Mariboru. Vsi studenci in potoki so suhi. Vodo morajo voziti in prinašati iz Drave.

a Nemškutarski napadi v Mariboru na slovenske trgovce postajajo vedno hujši. Skoraj se nam zdi, da so od gotove strani sistematično urejeni in da se vrše z znanjem naše mestne policije. Komaj je preteklo nekaj dni, kar so nemški fantalini pomazali slov. trgovcu J. N. Šoštaricu napis nad skladiščem, že so mu zopet pomazali napis nad trgovino. Posebno piko pa ima nemška poulična svojat na papirno trgovino g. Vilka Weixla v zgornjih Gosposkih ulicah. Tam celo po dnevu zabavljajo in razsajajo, ker so razstavljene v izložbi slovenske razglednice. Zakaj se neki to ne godi pred okni nemških trgovcev, ki imajo v izložbah dovolj slovenskih knjig, verižic itd.? Zato, ker je slov. denar Nemcem vselej dobro došel — a mi ga še vedno sami in brez sramote tje nosimo. Krasno spričevalo slovenske narodne „zavednosti“!

o Krajevni imenik v roke! — Tako nam kliče sobotni „Slovenski Narod“, ko smo po „Straži“ pomotoma rabili za nek slovenski kraj nemško ime. Mi smo „Slov. Narodu“ prav hvaležni za njegovo prijaznost, svetovali bi pa tudi njemu, da stori tudi isto in ne dela iz našega slovenskega Gornjegrada — nemškega „Oberburga“, kakor je to storil zadnjič, ko je poročal, da se je nek fant iz Oberburga ponesrečil. Pretekli teden pa je „Slov. Narod“ med darovi za C. M. družbo poročal, da je prejel nek dar iz Marjine noveštife! To spako je „Slov. Narod“ namreč posnel raz nemškega poštnega pečata „Maria Neustift“, dasi pri nas vsak otrok ve, da se imenuje ta popolnoma slovenski kraj „Gora“ ali „Ptujskagora“. Torej gospodje pri „Slov. Narodu“: Krajevni imenik v roke! Pa brez zamere!

Kranjske novice.

o Klerikalna era na Kranjskem. „Slov. Nar.“ poroča, da je dež. odbor zavrnil zahtevo ljubljanskega mesta, da bi se prodali dve parceli „Ljublj. kreditni banki“ od bivšega sveta, katerega je občina pridobila od nekdanjega vojaškega preskrbovališča. Tako znajo pri dež. odboru šikanirati — napredni zastop. — Dalje poroča isti list skoro neverjetno vest, da dež. šolski svet uradno povprašuje, kako učiteljski kompetenti izvršujejo svoje verske dolžnosti. Najbolje bo, če se zahteva od vsakega kompetenta za priloge tudi župnijsko potrdilo o tem in pa spovedni listki.

o V Ljubljani se mudi nadvojvoda Karl Franc Jožef.

o V deželni bolnici v Ljubljani je umrl 9. t. m. vpok. šolski svetnik g. Jakob Vodeb v 66. letu starosti.

o Ciril-Metodova podružnica v Šiški je uposlala C. M. D. 1000 K kot čisti dobiček od zadnje veselice.

o Z nožem v trebuh zabodel je v Cerknici fant France Braniselj fanta Andreja Baraga. „Slovenec“ pravi, da je Braniselj zagrizen licalalec, Baraga pa — ki je kmalu umrl — priden „Orel“, in da se je zgodilo hudo delstvo iz strankarskega sovraštva. — Pričakujemo avtentičnih poročil, če je pa res, je obžalovanja vredno!

o V Radečah pri Zid. mostu je zdravstveni zastop izvolil za načelnika Ivana Simončiča, za namestnika Jož. Ravnikarja.

Primorske novice.

z Novo podružnico N. D. O. so osnovali minulo soboto v Solkanu.

z Občina Bihemberk je izvolila dež. odbornika Berbuča za častnega občana. Za kake zasluge?

z Volilni imeniki za deželno-zborske volitve na Goriškem so od 9. t. m. razporeženi.

z V Pevmi in Gorici še vedno razsaja legar.

Po svetu.

o Juridično fakulteto v Cetinju namerava ustanoviti črnogorska vlada za usposobljenje upravnih in konzularnih uradnikov.

o Gondolijeri v Benetkah so začeli hudo rogoviliti proti motornim parnikom po mestnih prelivih, ki jim jemljejo zaslužek.

o Ban Rauch je nastopil v soboto šesttedenski dopust. „Zlobneži“ pripominjajo, da je to začasni dopust, kateremu kmalu sledi definitivni.

d Vatikan proti glagolici. Rimska kurija je zopet izdala dekret, naperjen proti glagolici. Takoj po smrti Leona XIII. se je opazilo, da je zavel v Vatikanu drug veter, in posledica tega so bili razni dekreti, med njimi oni iz l. 1906, s katerim se znatno omejuje staroslovenska služba božja v katoliških cerkvah, ker se po tem dekretu ne bi smela Glagolica rabiti nikjer v onih cerkvah, v katerih se zadnjih 30 let ni trajno glagoljalo. Dalmatinski škofje so se na sestanku v Zadru vsprotivili izvedenju dekreta. Sedaj pa je izšel nov dekret, v katerem se kler pozivlje na vršenje dekreta iz l. 1906. A nas še hoče vedno bolj vdinjati temu nam sovrašnemu Rimu?!

Slovensko društvo „Lipa v Zagrebu“ je osnovalo dne 29. julija t. l. zadrugo slovenskega društva „Lipe“ za medsebojno pomagane in štednje s tedenskimi vložki po 50 vinarjev s pravico podeljevanja posojil na tedenske vložke. Ker je na ta način omogočeno najsiromušnim slojem v malih zneskih hraniti in v sili si pomoči, se priporoča ta mladi zavod vsem prijateljem Slovencev. Zadruga je dotična pravila predložila v potrjenje in bode delovanje pričela 1. septembra t. l. V ravnateljstvo so bili izbrani sledeči gospodje: Fran Samsa za predsednika, Josip Globočnik za ravnatelja in Milan Bakič za pod-

ravnatelja. V odbor pa gospodje: Franjo Dvoršak, Jernej Vipotnik, Ivan Bahčič, Martin Kauciani, Mirko Breček in Jože Podbevšek. V revizijski odbor gospodje: Matija Potočar, Vjekoslav Mervar in Makso Pongratz.

o Dr. Frank in Madžari. „Največji živeči Hrvat“ dr. Frank je v svoji slepi strasti globoko zabredel v madžarske vode. Kakor znano, hoče ban Ranch zopet oživiti madžaronsko, ali kakor jo on imenuje „unionistično“ stranko. Budimpeštanski „Magyar Hir-lap“ prinaša tozadevno jako zanimiv članek, v katerem med drugim pravi, da bi se unionistična stranka imela opirati na — frankovce.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

Boji okrog Melille.

z Madrid, 11. avgusta. Tukaj so razširjene vesti o novih hudih spopadih okrog Melille, pri katerih so baje imeli Španci uspeh.

z Madrid, 11. avgusta. V Kataloniji bi imela v pondeljek izbruhniti splošna stavka, katera pa je izostala. Minister za notranje zadeve je izjavil, da se bodo zopet proglasile prekinjene ustavne garancije, ako ostane mir nemoten. V Barceloni se položaj vidno boljša. Generalni kapitan je odredil najstrožje kazni proti upornikom.

z London, 10. avgusta. Dopisnik „Daily Mail“ poroča iz Barcelone, da je padlo pri zadnjih nemirih 83 ljudi in ranjencev pa ni bilo v bolnišnicah nikoli nad 200. Med ranjenci je izredno veliko žensk, ki so se udeležile bojev.

Narodni boji na Nizjem Avstrijskem.

v Praga, 11. avg. Vsi češki listi napovedujejo najstrožji bojkot čeških odjemalcev pri dunajskih nemških trdkah, ako ne prenehajo demonstracije proti dunajskim Čehom. Za dunajske Nemce bi bil to zelo težek gospodarski udarec.

v Melk, 11. avg. Prihodnjo nedeljo bo ogledovanje samostana tujcem prepovedano (!). Ta odredba se je napravila zaradi češkega izleta v Vahavsko dolino. Prihodnjo nedeljo pričakujejo tukaj več nemških poslancev. Očividno se bodo dunajski pretepi ponovili.

Pomirjenje med Turčijo in Grškim.

v Carigrad, 11. avg. „Mir še ni zagotovljen, toda nevarnost za vojno je odstranjena“ tako precizirajo v diplomatskih krogih današnji položaj. Diplomate so zadnje dni pridno delali za ohranitev miru.

v Praga, 11. avg. „Narodni listy“ priobčujejo od svojega dopisnika oddano brzojavko iz Londona, v kateri ta poroča, da je zvedel od italjanskega poslanika, da se je doseglo v Carigradu glede krečanskega vprašanja sporazumljenje, ki izključuje vsako nevarnost za vojno.

o Solun, 11. avg. V slučaju vojne z Grško bi poveljeval turški vojski Mahmud Sefket paša.

o Zofija, 11. avg. Bulgarski vstaški vodja Panica je nabral v Macedoniji 2 tisoč prostovoljcev in jih dal mladoturškemu odboru v Solunu za vojno proti Grški na razpolago.

Splošna stavka na Švedskem.

o Štokholm, 11. avg. Tudi včeraj so vsled stavke stavcev izšli tukajšnji listi v popolnoma majhnem obsegu. — Časniki po provincijalnih mestih izhajajo vobče le v hektografiranih izdajah. Cestna železnica v Štokholmu vozi, nemirov doslej ni bilo. — Stavka se v celi deželi nadaljuje. Živila se zelo dražijo, posebno kruh. Prodaja alkoholnih pijač je prepovedana.

o Štokholm, 11. avg. V plinarnah in elektrarnah se pridružuje dan za

dnevom več delavcev stavkovnemu gibanju. Gotovo je, da bo mesto čez nekaj dni brez luči. Zelo težko zadeva gostilne in bolnišnice pomanjkanje ledu, ker vsi vozniki stavkajo. — Po celem mestu vlada mrtvaški mir.

Različne novice.

a Praga, 11. avg. Danes ob pol 5. uri zjutraj je srečal neki stražnik v predmestju Nusle moža, ki se mu je zdel zelo sumljiv. Ko ga je vprašal, kdo je, je neznanec potegnil revolver in stražnika usrelil. Morilec je zbežal neznano kam. Komisija je našla na mestu umora zavoj z dragoceno kožuhovino.

a Špital ob Dravi, 11. avg. Bulgarski kralj Ferdinand je došel sem iz Gašpinskih toplic in se boče podal v avtomobilu v Sveto krov pod Velikim klekom.

a Ljubljana, 10. avg. Neko poročilo iz Kranjske gore pravi, da se je ponesrečil v gorah dr. Stojc iz Ljubljane. Potrl si je roki in nogi.

a Baden, 10. avg. Nad badensko okolico se je utrgal oblak. Silen nalive je uničil skoraj vse vinograde v okolici. Škoda je zelo velika.

a Kraljevec na Pr., 10. avg. Danes se je pričel tukaj 10. shod obrtništva v Nemčiji. V imenu avstrijsk. obrtništva je pozdravil drž. posl. Einspinner. (To se pravi v imenu svojih nemških privržencev. Op. uredn.).

Obrambni vestnik.

v Za Ciril-Metodovo družbo se je ob priliki oprostitve g. Milana Bana pri tvrdki Cvenkl nabralo v gostilni pri Savršniku 4 K. Prisrčna hvala!

v Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal g. Ivan Rožič v Starivasi pri Brežicah 10 K 23 v, katere je nabral ob priliki birmovanja v Pišecah. Iskrena zahvala!

a Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljano se je poslalo iz Dramelj: Gospodična Terezija Cvar, nabrano vsoto po 6 K ob priliki — posestrinja z g. Marico iz Mozirja v veselji družbi pri g. Košutniku. — Micika Jarnovič 3 K 60 vin. nabrano vsoto za šopke pri veselici dne 18. julija. — Nabiralnik v gostilni Jarnovič 8 K.

Tržne cene.

10. avgusta.

Kava v Hamburgu: Santos Good Average za september 32'25 za december 30'50, za marec 30'50, za maj 30'50. Tendenco stalna.

Sladkor. Praga: surovi sladkor prompt K 24'30, nova kampanja K 23'05. Tendenco stalna. — Vreme: deževno.

Budimpešta, 10. avg. Pšenica za oktober K 13'52, pšenica za april K 13'70, rž za oktober K 9'77, oves za oktober K 7'49, koruza za avgust K —, koruza za maj K 6'97, ogrščica za avgust K 13'80. Pšenice se malo ponuja, kupčija mala, tendenco medla, promet 30.000 m. st. Pšenica v efektivu 10—15 vin, rž in oves za 10 vin. cenejša, ostalo nespremenjeno. Vreme soparno.

Budimpešta, 10. avgusta. Svinjad: ogrske stare, težke — do — vin., mlade, težke 140 do 142 vin., mlade, srednje 142 do 144 vin., mlade, lahke 143 do 144 vin.; zaloga 30.064 komadov.

Dunajska borza za kmetijske pridelke, 10. avgusta:

Konzum rezerviran, kupčija mala; pšenica padla v ceni po 10 vin.; rž in koruza se dobila za 5 vin. ceneje, oves se vzdržal v ceni.

Veleizdajski proces v Zagrebu.

116. dan razprave.

Nastić se je zopet povrnil v Zagreb in je bil včeraj zopet zaslišan in sicer z ozirom na predloge zagovornikov.

Ta govori splošno o predlogih, skuša naslikati Jovanovića, ki ga zagovorniki predlagajo kot pričo, kot varalico in defraudanta. Iz vsega njegovega nervoznega pripovedovanja se vidi, kako silno neprijetno bi mu bilo, če bi se pozvalo to pričo, zato skuša vzbuditi pri senatu mnenje, da je Jovanović od zagovornikov podkupljen.

Tudi glede izpovedbe Šarića, katerega so predlagali zagovorniki za pričo, pravi Nastić, da je to vse — bajka. Pravi, da je Šarić navaden falot.

Glede brošure „Jezuite v Bosni“ pravi, da Lesić laže, če pravi, da so mu ukradli dokumente.

Govori tudi o drugih predlogih ter končno izjavi, da mu bo ljubo, če se vse predlagane priče zaslišijo.

Gostilno s koncesijo

se prevzame takoj v večjem kraju, na trgu ali tik farne cerkve, ali pa v kraju, ki bi bil tudi potreben brivec.

Ponudbe na F. Majerle, št. Jurij ob južni železnici. 73 3-2

Trgovski pomočnik

se takoj sprejme v trgovino mešanega blaga kakor tudi

učenec

z primerno šolsko izobrazbo.

Kje, pove upravništvo „Narodnega Dnevnika“. 376 3-1

Darujte za Narodni sklad!

Trgovskega učenca

iz boljše hiše s primerno šolsko izobrazbo sprejme takoj tvrdka

Norbert Zanier & sin

Št. Pavel pri Preboldu.

377 3-1

Prodase

radi boleznih izvrstno vpeljana modna in galanterijska trgovina v Gorici z lepimi prostori v najbolj prometni ulici, postaja elektr. tramvaja sredi mesta. — Naslov pri upravništvu „Narodnega Dnevnika“.

375 2-2

Sprejemem takoj ali s 1. septembrom

trgovskega sotrudnika

ki je izurjen v prodaji mešanega blaga ter tudi porabljen kot poslovodja. — Ponudbe naj se pošiljajo na trgovino

Adalbert Globočnik, Žalec.

R. Diehl

žganjarna, Celje
priporoča svojo veliko zalogo doma žgane slivovke, tropinovca brinovca, vinskega žganja in domačega konjaka.

25 2-62

Naročajte plačilne listke dr. sv. Cirila in Metoda.

Steckenpferd-

101 40-22

lilijno mlečno milo

najmileje kožno milo kakor tudi proti solnim pegam!

— Dobiva se povsod! —

Poštne hran. račun št. 54.366.

Telefon št. 48.

„LASTNI DOM“

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

Uradije se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure

*** dopoldne. ***

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

pet od sto (5%)

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagatelj, tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednot, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih. ****

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzjavi: „Kamnoseška industrijska družba Celje“.

Stavbena in umetna kamnoseška obrt s strojnimi obratom. ***

Izvrševanje vseh stavbenih del: kakor stopnic, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementa. ***

Specijalna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, krepilnih in krstnih kamnov itd. ***

Brušenje, puliranje in strganje kamena s stroji.

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst grata in sljenitov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah. Naprava zidanih ali betoniranih rodbinskih grobišč (rakev). ***

Tlakovanje cerkva, dvoran in hodnikov s samotnim ali cementnim tlakom. *** Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih vrst v vseh oblikah. Popravljanje spomenikov, ude: *** laganje napisov v iste. ***